

Сікестіна Н.Г.

асистент кафедри економічного аналізу та обліку

Національний технічний університет

«Харківський Політехнічний Інститут»

м. Харків

E-mail: wel2001@ukr.net

ПРИБУТОК В КОНТЕКСТІ ОБ'ЄКТУ ОПОДАТКУВАННЯ

В умовах ринкової економіки саме прибуток є основним показником, завдяки якому можна оцінити господарську діяльність підприємства, так як в ній закладені всі доходи та витрати. Прибуток – це економічна категорія, що втілює в собі позитивний фінансовий результат господарської діяльності, який визначається як різниця між сумою отриманих доходів та понесеними витратами протягом відповідного звітного періоду.

Розгляд категорії прибутку з фіскальних позицій вимагає застосування таких підходів, які б встановлювали більш формалізовані правила визнання й оцінки доходів та витрат для визначення об'єкта оподаткування.

Податок на прибуток розраховується за встановленими ПКУ ставками, виходячи з визначеної бази оподаткування. Ставка податку на прибуток установлена в таких розмірах: – з 1 квітня по 31 грудня 2011 р. – 23 %; – у 2012 р. – 21 %; – у 2013 р. – 19 %; – з 1 січня 2014 р. – 16 %. [1]. Слід відзначити, що з 2015 року базова (основна) ставка податку на прибуток становить 18 відсотків [2].

Зміст об'єкту оподаткування прибутку у 2014-2018рр. згідно до ПКУ наведено у таблиці 1.

Порядок обчислення та сплати податку на прибуток підприємств визначено ст. 137 Податкового кодексу України. Податок нараховується платником самостійно за ставкою, визначеною ст. 136 Податкового кодексу України, від бази оподаткування, визначеної згідно зі ст. ПКУ.

Об'єкт оподаткування прибутку у 2014-2018 рр.

Рік	Об'єкт оподаткування
2014	прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень розділу III Податкового кодексу України (ПКУ) [2]
2015	прибуток за бухгалтерським фінансовим результатом (за П(С)БО чи МСФЗ), відкоригованого на різниці, передбачені ПКУ (амортизаційні різниці, різниці, які виникають при формуванні резервів (забезпечень), різниці, які виникають під час здійснення фінансових операцій (пп. 134.1.1 ПКУ). [3]
2016	Об'єкт оподаткування – це прибуток, величина якого визначається коригуванням фінансового результату діяльності юридичної особи (прибутку або збитку) на основі національних стандартів бухгалтерського обліку та міжнародних стандартів фінансової звітності. [4]
2017	фінансовий результат до оподаткування за податковий (звітний) період обчислюється шляхом зменшення фінансового результату до оподаткування за минулий звітний рік на фінансовий результат до оподаткування за перше півріччя такого року та збільшення на фінансовий результат до оподаткування за перше півріччя поточного звітного року, що визначені відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності (п.п. 134.1.1 п. 134.1 ст. 134 Кодексу); [5] Запроваджено звільнення від оподаткування прибутку підприємств – суб'єктів літакобудування
2018	прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень цього Кодексу. [6]

Слід відзначити, що з 01.01.2017 р. законами № 1797-VIII, № 1791-VIII й №1795-VIII внесено такі зміни щодо податку на прибуток:

- 1) уточнено та доповнено поняття, визначені ст. 14 ПКУ;
- 2) посилено вимоги до податкової звітності та обов'язку подання фінансової звітності платниками податку на прибуток і неприбутковими організаціями;
- 3) конкретизовано порядок зарахування сплачених авансових внесків при виплаті дивідендів;
- 4) уточнено вимоги до неприбуткових організацій;
- 5) уточнено особливості декларування податку на прибуток виробниками сільськогосподарської продукції;
- 6) податок на нерухоме майно не зменшуватиме податок на прибуток;
- 7) передбачено нові різниці при нарахуванні амортизації необоротних

активів;

8) конкретизовано порядок розрахунку податкової амортизації;

9) запроваджено прискорену амортизацію;

10) різниці, що виникають при формуванні резервів (забезпечень);

11) різниці, які виникають при здійсненні фінансових операцій;

12) запроваджені нові різниці з метою виключення подвійного формування доходів та витрат;

13) встановлено нові правила оподаткування суб'єктів, які здійснюють випуск та проведення лотерей;

14) особливості оподаткування страховика;

15) оподаткування нерезидентів;

16) податкові канікули для окремих категорій платників;

17) запроваджено звільнення від оподаткування прибутку підприємств - суб'єктів літакобудування.

Отже, фіскальний підхід до оцінки фінансового результату відрізняється від бухгалтерського. І саме тому в обліковій практиці визначається різниця між фінансовим результатом, який наводиться у фінансовій звітності підприємств і податковій звітності – декларації з податку на прибуток.

Список використаної літератури

1. Аудит оподаткування підприємств: навч. посіб. / О.А. Петрик, Г.М. Давидов, О.Ю. Редько та ін. ; за заг. ред. О.А. Петрик ; передм. Т.І. Єфименко. – К. : ДННУ “Акад. фін. управ ління”, 2012. – 352 с. [Електронний ресурс] // http://www.afu.kiev.ua/getfile.php?page_id=452&num=1
2. <http://sfs.gov.ua/nove-pro-podatki--novini-/188525.html>
3. <http://www.interbuh.com.ua/ru/documents/onenews/55816>
4. <http://www.afu.org.ua/podatok-na-pributok-v-ukra%D1%97ni-yak-rozrachuvati-stavka-poryadok-splati/>
5. <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/podatkove-zakonodavstvo/listi-dps/print-71214.html>
6. <http://sfs.gov.ua/nk/spisok3/>